

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden, delområde 157 og 158

Referat fra 3. møde i Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden,
12. marts 2026, kl. 17-20:30

Mødet blev holdt på Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, Multisalen i stueetagen

Mødeleder: Peter Sig Kristensen fra sekretariatet (Viborg Kommune)

Referent: Anders H. Andersen fra sekretariatet (Viborg Kommune)

Mødedeltagere:

Kystvandrådet:

- Jakob Gade, Landboforeningen Midtjylland
- Lars Kristensen, Fjordland
- Henrik Nielsen, Foreningen Muslingeerhvervet
- Anne-Mette S. Langvad, Klimafonden Skive
- Claus Bo Andreasen, LAG Skive – Viborg
- Hans Kurt Tougaard, Fjordklyngen
- Poul Blicher Andersen, Dansk Ornitologisk Forening
- Anders Poulsen, Jægerrådene i Skive og Viborg
- Aage Grunderup, Limfjordssammenslutningen
- Claus Skodborg Nielsen, Hjarbæk Sjøgtelaug
- Henrik Ravn, Danmarks Sportsfiskerforbund
- Rasmus Wittrup, Danske Akvakultur

Der var afbud fra:

- Ivan Drejer, Skive Vand (ingen suppleant)
- Jens Kofoed, Limfjordens Sejlsport (fremmødt suppleant var Claus Skodborg Nielsen, som også repræsenterer Hjarbæk Sjøgtelaug)
- Gorm Wæhrens, Danmarks Naturfredningsforening (fremmødt suppleant var Leif Nielsen)
- Peter N. R. Madsen, Friluftsrådet Limfjord Syd (ingen suppleant)
- Carl Christian Pedersen, Agillix (ingen suppleant)
- Anders Ahrenfeldt, Dansk Skovforening (ingen suppleant)

Foreningen Danske Vandløb har været repræsenteret i Kystvandrådet af Lars Olsen. I december 2025 har Danske Vandløb nedlagt sig selv som forening. Dermed er foreningen udtrådt af Kystvandrådet. Tak til Lars Olsen for indsatsen.

Observatører:

Der var afbud fra Lars Mogensen (fmd., Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg). Udvalgets næstformand, Stine Isaksen deltog som suppleant.

Der var afbud fra Henrik Dalgaard Christensen og Anders Bøge (Limfjordsrådets formandskab).

Sekretariatet:

- Peter Sig Kristensen, Viborg Kommune (mødeleder)

- Anders Gade, Viborg Kommune
- Anders H. Andersen, Viborg Kommune (referent)
- Daniel Lindvig, Viborg Kommune (Leder, Natur og Vand, Viborg Kommune)
- Torben Bramming Jørgensen, Limfjordsrådets sekretariat
- Kristoffer Piil, Limfjordsrådets sekretariat

1. Velkomst v. Daniel Lindvig, Afdelingsleder, Natur og Vand, Viborg Kommune (kl. 17:00)

Daniel Lindvig (DL) bød velkommen og udtrykte forventning om et godt og udbytterigt møde.

Arbejdet med at få forbedret vores fjorde og kystvande har fået stor opmærksomhed på det seneste. Ikke kun i kystvandrådene, men selvfølgelig også via den nye kvælstofregulering, arbejdet i de lokale treparter og senest i valgkampen forud for folketingsvalget den 24. marts.

Siden sidst er Henrik Dalgaard Christensen (V) og Anders Bøge (SF) genvalgt som formand og næstformand i Limfjordsrådet. Formandskabet fortsætter i Kystvandrådet som observatør. De har dog meldt afbud til mødet i dag.

Efter kommunalvalget i november 2025 har Viborg Kommunes Klima-, Miljø-, og Naturudvalg fået nyt formandskab. Formand er Lars Mogensen (LA) og næstformand er Stine Isaksen (AL). Stine Isaksen deltager i mødet i dag. Ud over observatørrollen udgør udvalget også den politiske styregruppe for Kystvandrådet.

Ved mødet i dag er det især vigtigt at få afklaret, hvad der skal arbejdes videre med i Kystvandrådets alternative indsatsforslag (pkt. 9 på dagsorden). Det er en udfordrende opgave med en stram tidsfrist, da opgaven skal afleveres til SGAV inden udgangen af maj 2026. Opgaven går ud på at opdatere det indsatsforslag, der blev lavet i det gamle kystvandråd. Dengang var der alene fokus på kvælstof. Siden er *Aftale om et Grønt Danmark* kommet til, hvor det centrale er at fremme klima-, miljø-, og naturhensyn gennem en større arealomlægning i hele Danmark. Og som opfølgning har lokale treparter arbejdet med og prioriteret, hvor en omlægning af arealer med størst effekt bedst kan ske. Landets kommuner har efterfølgende godkendt omlægningsplaner for de enkelte kommuner. Indholdet i *Aftale om et Grønt Danmark* og i de kommunale udtagingsplaner skal indtænkes i det opdaterede indsatsforslag.

Sekretariatet har lavet et oplæg som har været behandlet i den tekniske baggrundsgruppe, som er fælles for de to kystvandråd i Limfjorden. Baggrundsgruppen har anbefalet, at der kan arbejdes videre med oplægget.

2. Godkendelse af dagsorden v. sekretariatet (kl. 17:10)

DL gennemgik den udsendte dagsorden, som blev godkendt uden bemærkninger.

3. Opfølgning på sidste kystvandrådsmøde v. sekretariatet (kl. 17:15)

Ved mødet i december blev det drøftet hvordan kystvandrådets arbejde, herunder det alternative indsatsforslag, anvendes i det videre vandplanarbejde. Ved mødet blev det aftalt at sekretariatet beder SGAV om at redegøre for emnet. Sekretariatet har efterfølgende spurgt SGAV som har sendt et svar, der er vedlagt som bilag 1.

Peter Sig Kristensen (PSK) redegjorde for styrelsens svar. Resultaterne fra kystvandrådsarbejdet indgår på mange områder i den videre vandplanlægning og i forhold til den lokale forankring der er

sket med Grøn Trepert. I forhold til indholdet i alternative indsatsforslag er elementer med ikke-dokumenterede virkemidler og/eller hvor implementeringen rækker udover tidsfristen (2027) ikke medtaget i vandområdeplanerne.

PSK påpegede desuden, at arbejdet i kystvandråd er lokalt og baseret på interessevaretagelse, mens statens arbejde er landsdækkende og baseret på politiske aftaler. Det var og er ikke hensigten at kystvandrådernes indsatsforslag skal indgå uændret i statens vandområdeplanlægning.

Ved mødet i december blev det besluttet hvilke projekter, der skulle søges i forsøgsprojektordningen for 2026. Anders H. Andersen (AHA) redegjorde for at sekretariatet har indsendt 4 ansøgninger:

- *Kortlægning af punktkildeudledninger fra industri i det åbne land.*
- *Udbygget analyse af tidsforsinkelsen på effekt af kvælstofvirkemidler / Himmerland og Thy – undersøgelse af kvælstofforsinkelse*
- *Kortlægning og vurdering af store grundvandsindvindinger*
- *Anvendelse af urea til glatførebehandling*

Sekretariatet har ikke indsendt en ansøgning for udvikling af et nyt beregningsværktøj vedr. *Potentiale i kvælstofregulering via markregulering* (som ellers besluttet af Kystvandrådet i december 2025). Årsagen er, SEGES, lancerede et nyt tilsvarende beregningsværktøj i januar 2026.

SGAV har oplyst, at der er afsat 7 mill. kr. i ansøgningspuljen og at beløbet ikke kan forhøjes. Der er søgt 18 projekter med et samlet budget på 11,6 mill. kr. Der forventes svar på ansøgningerne først i april.

4. Status på arbejdet med omlægningsplan i Lokal Trepert Limfjorden v. sekretariatet (kl. 17:25)

PSK gav en kort status. Omlægningsplanen for Limfjorden er ultimo 2025 vedtaget i alle 18 oplandskommuner.

Den nye Lokal Grøn Trepert Limfjorden har ultimo februar 2026 holdt sit første konstituerende møde. Hovedfokus i 2026 bliver at få fremdrift i opgaveløsningen.

Omlægningsplanen for oplandet til Hjarbæk Fjord (vandområde 158) og oplandet til Bjørnholms Bugt, Risgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning (vandområde 157) omfatter mere end 300 projekter. Så vi har en stor opgave. Og tager et stort ansvar. Og arbejdet er i fuld gang ude i kommunerne.

Der blev spurgt til den politiske repræsentation fra kommunerne i Lokal Grøn Trepert Limfjorden. Der er tale om ret mange personer, så det blev aftalt at indsætte et [link til en oversigt over medlemmer af Lokal Trepert Limfjorden](#) i mødereferatet.

5. Status for igangværende projekter v. sekretariatet (kl. 17:35)

AHA gav en aktuel status for de to projekter der er nævnt nedenfor. Begge projekter er i gang hos hhv. DHI og AU. Men der er endnu ingen resultater, som kan præsenteres for Kystvandrådet.

- Analyse vedr. reetablering af naturlige vandstandsvariationer i Hjarbæk Fjord
- Måling af vand- og næringsstoftransport og en hot spot analyse i deloplande (forsøgsprojekt)

Det væsentligste element i Hjarbæk Fjord-analysen er at få klarlagt, i hvilket omfang reetablering af naturlige vandstandsvariationer vil øge tilbageholdelsen af klimagasser og næringsstoffer. Analysen udføres af DHI i løbet af 2026.

Det væsentligste element i projektet med måling af vand- og næringsstoftransport og en hot spot analyse i deloplande er en nærmere kortlægning af næringsstofftab fra oplandet. Det foregår ved udtagning af vandprøver og måling af vandføring i udvalgte vandløb i oplandet (i såvel målte som umålte oplande). Analysen udføres af AU i 2026 (over et helt kalenderår).

6. Status for større tværgående projekter i oplandet v. sekretariatet (kl. 17:45)

DL orienterede om at området ved den tørlagte Tastum Sø syd for Dommerby er udpeget til analyse som muligt signaturprojekt. Området er udvalgt som ét af seks nationale projekter. Naturstyrelsen, Himmerland vil sammen med Skive Kommune og Viborg Kommune indledningsvist gennemføre en analyse af projektmulighederne.

DL orienterede videre om lokale projekter i regi af den statslige akutupakke 1 til forbedring af vandmiljøet. Status for helhedsprojektet i Simested Å, er, at opkøb af 4 dambrug i ådalen er afsluttet. Øvrige elementer i dette helhedsprojekt afklares i løbet af 2026.

Et nyt helhedsprojekt hvor projektområdet bliver Karup Å-dal bliver udmeldt i løbet af kort tid. Her bliver det Naturstyrelsen, Søhøjlandet og kommunerne i oplandet, som skal se på hvad projektet kan indeholde.

Som også foreslået som et af de forsøgsprojekter som ikke blev søgt, opfordrede Claus Bo Andreasen (CBA), LAG Skive – Viborg til at der bliver set nærmere på borgerinddragelses-aspektet ved de mange arealomlægningsprojekter, som forventeligt gennemføres de kommende år. Hvad betyder omlægningen for nærområderne, hvilke muligheder giver det og hvordan påvirkes den nuværende anvendelse. Vedr. mulig projektf finansiering henviste CBA til et nyt femårigt KL-projekt, der skal hjælpe med at nå i mål med arealomlægningsindsatsen. Det nye femårige projekt er støttet med 35 millioner fra Novo Nordisk Fonden.

Flere af de andre rådsmedlemmer bakkede op om, at der bliver set nærmere på borgerinddragelsesvinklen. Også for de borgere (lodsejere) som lægger jord til projekterne.

Sekretariatet var enig i, at emnet er relevant. Emnet ligger i udkanten af de opgaver, som Kystvandrådet varetager. Så det skal overvejes nærmere om emnet bedst løftes i andet regi, f.eks. i regi af trepartsarbejdet. Vedr. projektf finansiering vil der sandsynligvis være rift om midlerne i KL-projektet, hvor en del af midlerne er prioriteret til konkrete indsatsområder. Men KL-projektet er en finansieringsmulighed i forhold til et projekt, der har fokus på borgerinddragelses-aspektet.

7. Oplæg til program for temadag for Kystvandrådet for den centrale Limfjord den 11. juni 2026 v. sekretariatet (17:55)

AHA beskrev sekretariatets overvejelser omkring deltagerkreds, valg af lokalitet og emner på dagsorden. Det bliver for bredt hvis temadagen skal omfatte hele Limfjorden eller begge kystvandråd i Limfjorden. Derfor er oplægget at temadagen alene omfatter den centrale Limfjord med deltagelse af:

- Kystvandrådet plus suppleanter
- Observatører plus suppleanter
- Oplandskommunerne – eller nogle af dem
- Den tekniske baggrundsgruppe
- Sekretariatet
- Eksterne oplægsholdere

Det betyder, at deltagerantallet bliver omkring 60-70 personer.

Det er svært at finde et egnet sted ned til fjorden (indenfor Kystvandrådets geografi). Så sekretariatet leder efter et egnet sted.

Ud fra drøftelsen ved mødet i december har sekretariatet lavet nedenstående overordnede program for temadagen. Følgende tre overordnede emner er på dagsorden; Status, synergier ved udtagning af jord og virkemidler på dyrkningsfladen.

Status

- Status for tilstand og udvikling i vandområde 157 og 158
- Forventninger til udviklingen de kommende år
- Status og plan for samlet udledning af spildevand til vandområde 157 og 158
- Indlæg fra et eller flere af de lokale forsyningsselskaber med den lokale vinkel på spildevandshåndteringen

Synergier ved udtagning af jord

- Sammenhængende natur
- Grundvandsbeskyttelse
- Skovrejsning

Virkemidler på dyrkningsfladen

- Grøn bioraffinering / græsprotein
- Nye afgrødetyper / sædskifter
- Energiafgrøder
- ...

Stine Isaksen (observatør) foreslog, at den politiske repræsentation evt. kan foregå ved at invitere medlemmer af Lokal Trepert Limfjorden der repræsenterer kystvandrådets geografi.

Claus Skodborg Nielsen, Hjarbæk Sjøgtelaug foreslog det nyrenoverede Hald Borgerhus som lokalitet for temadagen. Der er god plads og gode AV-faciliteter. Sekretariatet var enig og ville kontakte Claus efter mødet.

Henrik Ravn, Danmarks Sportsfiskerforbund fandt, at punktet om spildevand også skulle omfatte alle punktkilder.

Flere fra Kystvandrådet mente, at temadagen skulle indeholde noget om lokal inddragelse (som også var et tema under pkt. 6). Det kunne f.eks. omfatte:

- Hvordan arealomlægningsprojekter kan styrke lokalsamfund

- Hvem har ret til at overtage og/eller benytte de arealer som bliver til overs, når projektet er gennemført
- Noget om lodsejerdialog, da opbakning fra lodsejerne er nødvendig for projekternes gennemførelse
- Arealomlægningsprojekternes implementerbarhed
- Hvordan sikrer vi at fødevareproduktionen kan opretholdes i forbindelse med projekterne

Anne-Mette S. Langvad, Klimafonden Skive, mente at tre overordnede temaer er i overkanten for en temadag.

Sekretariatet tilkendegav, at de indkomne forslag var noget forskellige fra de emner der blev drøftet ved mødet i december 2025. Og forskellige fra de emner sekretariatet har sat på dagsordenen til temadagen.

DL nævnte igen, at emnet ligger i udkanten af de opgaver, som Kystvandrådet varetager. Så det skal overvejes nærmere om emnet bedst løftes i andet regi, f.eks. i regi af trepartsarbejdet. Men det er noteret, at det er et emne der fylder i Kystvandrådet.

Sekretariatet er enig i, at der ikke kan føjes yderligere emner til dagsordenen. Så hvis lokal forankring om implementering skal indgå som emner i temadagen, vil det betyde, at mindst et af de foreslåede emner skal udgå. Her vil sekretariatet nok fravælge Synergier ved udtagning af jord.

En anden løsning kunne være at lave en temadag 2 om lokal forankring og implementering til afholdelse i efteråret 2026. På den måde vil fokus ved temadag 1 fortsat være af teknisk karakter, mens temadag 2 kunne have et bredere fokus.

Ved næste kystvandrådsmøde i maj fremlægges det endelige program.

8. Aftensmad (kl. 18:05)

9. Oplæg til alternativt indsatsprogram v. sekretariatet (kl. 18:45)

Efter en kort introduktion ved AHA gennemgik Anders Gade (AG) historik, baggrundsdata, den stillede opgave samt oplæg til gruppearbejde. Ved gruppearbejdet diskuterede fire grupper hvordan virkemidlerne i indsatsforslaget skulle prioriteres for hhv. vandområde 157 og 158. Oplæg til gruppearbejdet er vedlagt som bilag 2.

Efter gruppearbejdet fremlagde de enkelte grupper deres overvejelser i plenum og hver gruppe afleverede deres overvejelser i skemaform til sekretariatet.

Sekretariatets umiddelbare vurdering var, at der var nogenlunde overensstemmelse mellem de fire gruppers indsatsforslag

På baggrund af aftenens drøftelse samt resultaterne af gruppearbejdet vil sekretariatet udarbejde et konkret forslag til indsatsprogram (evt. udarbejdes flere scenarier). Sekretariatet vil arbejde på at materialet kan udsendes sammen med dagsordenen (senest én uge før mødet).

Det er planen, at et alternativt indsatsprogram skal godkendes endeligt af Kystvandrådet ved næste møde den 21. maj, så forslaget kan sendes til SGAV inden udgangen af maj.

10. Præsentation af forslag til accelerationsplan v. Henrik Ravn, repr. for Danmarks Sportsfiskerforbund i Kystvandrådet

Henrik Ravn gennemgik elementerne i den accelerationsplan, han selv har udarbejdet. Indlægget er vedlagt som bilag 3. Planen beskriver, hvilke tiltag der kan supplere og accelerere kommuners og statens (store) arealomlægningsprojekter, som forløber over flere år. Der var enighed om, at planen indeholdt flere interessante aspekter, som kan overvejes nærmere.

11. Eventuelt

Intet.

12. Tak for i aften

PSK sagde tak for i aften.

Næste kystvandrådsmøde er torsdag den 21. maj 2025. Her bliver det centrale punkt, at rådet skal tage stilling til et færdigt forslag til alternativt indsatsprogram.

Bilag

Bilag 1 – Svar fra SGAV

Bilag 2 – Oplæg til gruppearbejde

Bilag 3 – Accelerationsplan

Bilag 4 – Slides fra kystvandrådsmøde 12032026